

Motion till riksdagen

1989/90:Jo778

av Lars Hedfors och Ulla Johansson (båda s)

Allemansrätten

Den svenska allemansrätten är en omistlig tillgång. Den har vuxit fram ur sedvänjor och landskapslagar. I forna tider var den viktig för människors möjligheter att livnära sig. I dag ger den stressade människor tillfälle till vila och avkoppling i skog och mark. Enskilda, organisationer och skolor utnyttjar i allt större utsträckning denna möjlighet.

Allemansrätten är också en viktig förutsättning för en växande turism, och allt fler utländska turister lockas till Sverige av möjligheterna till att fritt få vistas i den storslagna svenska naturen. Detta är naturligtvis positivt och bidrar till att förbättra Sveriges samhällsekonomi och sysselsättningsläge.

Det finns emellertid också negativa konsekvenser av det ökade trycket på naturen. Slitaget på denna och nedsmutsningen blir t.ex. ibland alltför omfattande, och det i sin tur kan bero på att kunskapen om och förståelsen för allemansrätt och naturvärde är bristfälliga. Detta leder allt oftare till irritation och konflikter i samband med friluftslivet. Detta framträder tydligast i närheten av de stora tätorterna samt i anslutning till de numera allt vanligare vandrings-, cykel- och kanotlederna. Här blir kraven på hårdare tag, lagstiftning och inskränkningar i allemansrätten allt vanligare.

Det är en minst sagt olycklig utveckling, som på allt vis måste motverkas. *Den svenska allemansrätten får under inga omständigheter inskränkas.* Det skulle i första hand drabba de sämst ställda grupperna i samhället. De har nämligen små möjligheter att köpa sig naturupplevelser och rekreation på annat sätt.

Okunnighet och bristande förståelse för allemansrätt och naturvård skall därför inte mötas med förbud utan genom en saklig information. Särskilt viktig är informationen till invandrare och utländska turister, som kan förväntas ha bristfälliga kunskaper om de rättigheter och skyldigheter som är knutna till den svenska allemansrätten.

Information är emellertid inte något universalmedel som utan vidare och i ett slag kan lösa alla problem. Det handlar också om att se till att informationen blir så effektiv som möjligt och når så många människor som möjligt – både i och utanför Sverige. Det kan bl.a. ske genom en samordning av informationsarbetet. Därför bör naturvårdsverket åläggas att planera och genomföra delar av sin miljövårdsinformation tillsammans med andra myndigheter, institutioner och organisationer. Särskilt viktigt är därvid samarbetet med Sveriges turistråd som får betydande anslag av staten för marknadsföring av

Sverigeturism i utlandet. Här finns en unik möjlighet att på ett tidigt stadium nå de utländska turisterna med information om den svenska allemansrätten, både när det gäller dess rättigheter och dess skyldigheter.

Mot. 1989/90
Jo778

En annan viktig informationskanal är det svenska skolväsendet. Det bör vara en uppgift för naturvårdsverket att den vägen försöka få ut information om allemansrätten till unga människor.

Vidare bör naturvårdsverket se till att dess information når ut till det mycket stora antal frivilligorganisationer som ofta förlägger sina aktiviteter till skog och mark.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om information om allemansrätten.

Stockholm den 24 januari 1990

Lars Hedfors (s)

Ulla Johansson (s)